

Uw referentie:

Onze referentie:

Bijlage(n):

Onderwerp:

Kort verslag van werkzaamheden in 1991

Inleiding

De UKB stelt zich, mede gezien artikel 104, lid 3, van de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs, als doel de samenwerking tussen de bij het Samenwerkingsverband aangesloten bibliotheken te bevorderen. Leden van de UKB zijn de dertien universiteitsbibliotheken, de Koninklijke Bibliotheek en de Bibliotheek van de KNAW.

Aangezien de leden van het Samenwerkingsverband Jupiter en van het Samenwerkingsverband Pica tevens lid zijn van de UKB, werd met belangstelling kennis genomen van de verbreding van het door Pica voorgestelde project snelle documentlevering tot de Jupiter-bibliotheken die niet bij Pica aangesloten zijn. In het verslagjaar richtten de activiteiten van de UKB zich overigens in hoofdzaak op volgende punten.

Contact met het ministerie van O&W

In maart 1991 sprak het bestuur van de UKB met Mr. B.S. Han over het kort verslag van werkzaamheden in 1990, een door de UKB op te stellen nota doelstellingen UB, een NBBI-onderzoek gebruiksfrequentie literatuur in wetenschappelijke bibliotheken, een verzoek om financiële ondersteuning bij het tegengaan van vervuiling van de GGC-database, en de voortgang bij de UKB-projecten retroconversie van catalogusbestanden en concordantie naar de basisclassificatie.

Andere externe contacten

De in 1990 gelegde contacten met het **Algemeen Bestuurscollege** van de KB vonden in 1991 geen voortzetting. In stede daarvan voerde het bestuur in april 1991 kennismakingsoverleg met de pas benoemde

directeur-bibliothecaris van de KB, Dr.W.van Drimmelen, die in de UKB de plaats van de aftredende interim-directeur Mr.A.B.van der Kooi innam.

In december 1991 reageerde de UKB op het Adviesprogramma 1992 van de **RABIN** met onder meer de wens van een betere coördinatie van wat er in Nederland gebeurt aan onderzoek op het gebied van het bibliotheekwezen en de informatieverzorging.

Op verzoek van het bestuur van het **NBBI** gaven twee bestuursleden van de UKB in december 1991 een reactie op de Strategienota van het NBBI, met als hoofdpunten de wens dat het NBBI dichter bij het veld zou opereren en over ruimere mogelijkheden zou beschikken om positief beoordeelde projecten te financieren. Eerder had de UKB zich tot de minister van O&W gericht met soortgelijke punten in zijn reactie op het Evaluatierapport van het NBBI. In een schrijven aan de minister van WVC met afschrift aan de minister van O&W maakte de UKB zijn bezorgdheid bekend over plannen tot bezuiniging op het subsidie aan de Stichting Samenwerkingsverband Bibliotheken met Wetenschappelijke Steunfunctie (**WSF**). De nuttige rol van de WSF-bibliotheken zou, aldus de UKB, niet door de universiteitsbibliotheken kunnen worden overgenomen. In april 1991 hadden twee leden van de UKB een gesprek met de voorzitter en de directeur van WSF over gezamenlijke belangen.

EG-Actieplan voor bibliotheken

Na een signaal van het NBBI zorgde een werkgroep van de UKB voor tijdige uitwerking en indiening van project-voorstellen van UKB-leden.

Interbibliothecair leenverkeer (IBL)

Op initiatief van de Koninklijk Bibliothecaris werd onder auspiciën van de UKB een nieuwe overlegstructuur voor NCC/IBL ingevoerd, volgend op het overnemen van de taken van het NCC-Samenwerkingsverband door de KB.

Coördinatie van de collectievorming (CvC)

Aan de vergaderingen van de UKB Stuurgroep CvC werd deelgenomen door de voorzitter van de Pica-Werkgroep Gemeenschappelijke Onderwerpsontsluiting en een directielid van het Pica-Bureau om over en weer een goede afstemming te waarborgen.

In 1991 werd in de UKB-bibliotheken een aanvang gemaakt met concordantie van de plaatselijk gehanteerde ontsluitingssystemen naar de Nederlandse Basisclassificatie. De definitieve uitgave van de Nederlandse Basisclassificatie werd intussen door de betreffende gezamenlijke commissie van UKB en Pica en de Pica Werkgroep Gemeenschappelijke Onderwerpsontsluiting voorbereid. De uitgave is begin 1992 gereed.

Een eerste voorlopige proef met een uitdraai van titels per basiscode van verscheidene bibliotheken, werd eind 1991 positief beoordeeld. Voor seriële publikaties werd de invoering van een

geautomatiseerd CvC-s informatiesysteem voorbereid, te beginnen met een proefproject in enkele UKB-bibliotheken. Voor de voortgang bij CvC-monografieën en -seriële werken werden stappenplannen opgesteld.

Concordantie met de basisclassificatie

Eind 1989 werd van de minister van O&W subsidie verkregen voor een project concordantie van lokale systemen van onderwerpsontsluiting naar de Nederlandse Basisclassificatie. In dit kader werd na vooronderzoek aan de Vakgroep Boek-, Bibliotheek- en Informatiewetenschap van de UvA in juli 1991 opdracht verstrekt tot het vervaardigen van een machineleesbare concordantie tussen de classificatie van de Library of Congress, die bij een groot aantal titels in de GGC wordt meegeleverd, en de Nederlandse Basisclassificatie. De opdracht zal medio 1992 zijn voltooid. Eind 1991 bracht de UKB tussentijds verslag uit aan de minister van O&W over de voortgang bij het concordantie-project.

Retroconversie van catalogusbestanden

Eind 1989 werd van de minister van O&W voor de eerste maal subsidie ontvangen voor een projectmatige aanpak van het omzetten van de kaartbestanden in UKB-bibliotheken naar een machineleesbare catalogus. Nadat eind 1990 opnieuw subsidie was verkregen werd een tweede fase ingegaan. Eind 1991 kwam met een volgende subsidietoekenning de derde fase op gang. In totaal werden in de eerste twee fasen ruim 260.000 titels omgezet. Aan de tweede en derde fase van het project werk(t)en negen UKB-bibliotheken mee. Aan de minister van O&W werd eind 1991 verslag uitgebracht.

Gebruiksfrequentie literatuur

Bij het streven naar begrensde groei van de collecties in wetenschappelijke bibliotheken, onderzocht het NBBI in opdracht van de minister van O&W, met inschakeling van de TRN-Groep, mogelijkheden om de gebruiksfrequentie van literatuur uit deze bibliotheken te meten. Een klankbordgroep waarin vanwege de UKB drie leden waren opgenomen, adviseerde het NBBI het onderzoek niet te laten uitvoeren. Van UKB-zijde werd in stede daarvan voorgesteld aansluiting te zoeken bij het UKB-project coördinatie van de collectievorming. Het onderzoek werd niet uitgevoerd.

Leenrecht

Nadat de UKB zich in oktober 1990 met een brief over het leenrecht tot de minister van O&W had gericht, werd de verdere ontwikkeling op dat gebied met aandacht gevolgd. In maart 1991 werd op initiatief van het NBLC een leenrechtoverleg ingesteld met deelname van verscheidene bibliotheekorganisaties, waaronder de UKB. In opdracht van het overleg onderzocht het Nederlands Economisch Instituut (NEI) een rapport van het Instituut voor Economisch Onderzoek van de UvA (het SOE-rapport), dat schadelijke en volgens het overleg onbewezen stellingen over

het bibliotheekwezen te berde bracht. Het onderzoek resulteerde in april 1991 in een rapport van het NEI, waarin het SOE-rapport kritisch werd doorgelicht. Het NEI-rapport werd in een Nederlandse en Engelse versie op ruime schaal verspreid.

In oktober 1991 zonden verscheidene organisaties op het gebied van het bibliotheek- en informatiewezen, onder welke de UKB, een brief aan de staatssecretaris van justitie waarin zij verontrusting te kennen gaven over het voornemen tot wijziging van de auteurswet ten nadele van het verveelvoudigen en verzenden van elektronische kopieën.

Doelstellingen UB

Met het NBBI werd overeenstemming bereikt over ondersteuning bij het project doelstellingen UB, dat moet leiden tot een actualisering van de eertijds uitgebrachte CAVUB-nota van de Academische Raad over hetzelfde onderwerp. Eind 1991 was nog geen zekerheid verkregen over de project-financiering.

Bibliotheekstatistiek

De uit 1990 daterende aanzet tot een UKB-statistiek van de aangesloten bibliotheken werd in 1991 verder uitgewerkt, met bijzondere aandacht voor de interpretatieverschillen in de gegevens van de verschillende bibliotheken.

Bibliotheektarieven

In twee vergaderingen werd aandacht besteed aan standaardisering van tarieven in de UKB-bibliotheken. Begin 1992 zal een definitief voorstel ter tafel komen.

Opleidingen

Tijdens de jaarlijkse studiedagen van de UKB in Twente werd in april 1991 uitvoerig aandacht besteed aan de verschillende opleidingen op bibliotheekgebied. Na inleidingen vond een discussie plaats met de directeur van de Stichting Gemeenschappelijke Opleidingen, de directeur van de Frederik Muller Akademie en de secretaris van de Vakgroep Boek-, Bibliotheek en Informatiewetenschap van de UvA.

Studiedagen

Behalve over de eerder genoemde opleidingen sprak de UKB in zijn jaarlijkse studiedagen in Twente, april 1991, over de UKB-bibliotheekstatistiek en de toegankelijkheid van UKB-bibliotheken. In november 1991 kwam de UKB voor de derde maal bijeen met de collega's uit Noordrhein-Westfalen. Ditmaal werd informatie uitgewisseld over de verhouding tussen universiteitsbibliotheken en rekencentra, benevens de bibliotheekopleidingen in beide landen. De bijeenkomst vond plaats in Münster.

Vergaderingen, bestuur en commissies

De UKB kwam in het verslagjaar afgezien van de genoemde studie-

dagen vijfmaal in vergadering bijeen.

Het bestuur bestond in 1991 uit Dr.R.L.Schuursma, voorzitter, Drs.J.M.Schippers, vice-voorzitter, en Dr.J.L.M.van Dijk, secretaris-penningmeester.

De permanente UKB-commissies voor handschriften, oude drukken, catalogisering en uitlening leverden op allerlei wijzen bijdragen tot het werk van de UKB. Het Convent van Hoofden van Uitleenbureaus wordt met name genoemd voor zijn voorbereiding van het UKB-beleid inzake tarieven. In 1991 kwam een overleg van onderbibliothecarissen van de UKB-bibliotheken tot stand.